

בית שמאי פרק חמישי נזיר

לד.

עין משפט
נר מצוה

יב א מיי פ"צ מהלכות
מזירות הלכה ט:
יג ב מיי שם הלכה י:
יד ג מיי פ"ה מהלכות
מזירות הלכה א סמג
לאוין רמג:
יז ד מיי שם הלכה ג:
יח ה מיי שם הלכה ב:

פי' הרא"ש

והתרי"א אומר מש"ש
 ור"כ ר' חיים אבן מיי"ל
 ברייתא ממתני' גופא ה"ל
 לאתויי דקתני ר"א אומר
 אין אחד מהם נזיר. וה"ל
 ונתיח לאתויי ברייתא
 דמפרש מש"ש דר"ש. ועוד
 ברייתא מצני' לפרוש ר"ש
 אומר אין אחד מהם נזיר
 אלא כל כולם פסול. (אבל
 בדרייתא אין לפרש כן.
 דא"כ היינו ר"ש [דמתני']
 הלכין משמע על כל הפרש
 דאין נזירין כלל לפרוש
 שוקל לה כר' יהודה דכרי
 וסבר לר' אחא מתיח איתיה
 נפשה לפרשאי אבינו
 שאלו לא יתברר שאלו יא
 עשו שום נזיר: ראה את
 הכיור שיש ששה אנשים
 יראו כי ירח אומר אחד
 והח"י נזיר אם הוא זה חיה
 רובי' אמר הרני נזיר אם
 אינו חיה רובי' אמר הרני
 נזיר אם הוא כהמה ור' י
 אמר הרני נזיר אם אינה
 כהמה ור' יא אמר הרני
 נזיר אם הוא חיה וכהמה
 והו אמר הרני נזיר אם
 אינו חיה כלל כהמה.
 והיו עוד שלשה עממם
 דא' אמר הרני נזיר אם
 הוא כמם נזיר. ור' יא אמר
 הרני נזיר אם אין אחד

מכאן נזר. והו' אמר ר' יוחנן
 וזר אמר כולכם שואגין
 וזר אמר איכיל תנא לטלות
 ככ"ש ר' לביה מ' שאני
 כדבריו לא הוי נזר. ור' יוחנן
 אשמועין נזר לביה וספק
 נזר הוי רכזי הוי ספק היה
 וספק בהמה וספק פיה
 ומחמירין וספק חיות
 שנים אסורין כהרבה ע'
 ענין כדאיתא בשלהי
 מס' כלאים: בשלמא ט'
 נזרין כנון דהוי אבר
 טובא דדריש במחוי' אבי
 ט' נירות לחז גברא חיכי
 משכח' לה. בשלמא אית'
 מ' כנון שאמר איה
 אחז מה שאמריו חששה
 ט' חיה שאני חיה שיה
 בהמה שאני בהמה שהוה
 וזיה ובהמה שאני חיה
 ובהמה אבל מה שאמר
 ו' האחרוני' א' מ' ל' חז
 וברא. כנון דאמר הריני
 נזר ונירות הכל ע' ש'
 דאט' שחמירין כדדריש
 במחוי' ואמר האתח' כל כן
 נזר וזר לכולם על למנא
 לבי"ש ט' נירות ישנו עליו
 ולביה ט' ספק נזר:

פליג מילי

שלושה מינין אסורים
בניזר הטומאה דכתיב על
כל נפשות מת לא יבוא
והתגלחת דכתיב תער לא
יעבור על ראו. והיוצא
מן הגפן דכתיב וענבים
לחם ורבישם לא יאכל
(א) וחרצנים וחיין מצטרפין
לכזית ללקות דכתיב מכל

(א) ז"ל וכל היוצא מן הגפן
מצטרפין בגוון ענבים לחם
ורבישם וחרצנים וכו'.

לציתת הלל לא היו נזירות בטעות: אימא מי שנתקיימו דבריו אפי' אמר כבן, כבן דאמר אי נמי לאו פלוני הוא אהוי נזיר ומאי לא נתקיימו דבריו [הראשונים]. ומיירי שחזר בו תוך כדי דבור ואגב אורחיה קמ"ל דתוך כדי דבור כדבור דמי ודבריו האחרונים עיקרים:

(ה) **הרתיע** לאחוריו אינו נזיר. הא

אַתָּא לָקֵמֵן הוּא מִיר מִיר
 אִי כְּכָשׁ אִפִּי בְּהַרְמִיעַ לְאִחְוֵירֵי הוּא
 מִיר וּכְכָה נִמִּי לֹא דִלְכָה כִּיּוֹן דִּלְאִלּוֹ
 אַתָּא לָקֵמֵן הוּא מִיר אֲחוּס שְׁתַּקְיִימוּ
 דְּכִיּוֹן כִּי נִמִּי הַרְמִיעַ הוּא סִפְקָא מִיר.
 אִילִימָא ר' טְרַפּוֹן מִיר הוּא סִפְקֵי מִיר.
 כִּיּוֹן דְּכַשְׁעָה שְׁנֵדֵר לֹא יֵדַע אִם סְלוּנִי
 אִו לֹא: **וְהַתְּנִיא ב'ו'.** וְאִי קֶשֶׁה
 לִיְיָמֵי מִמַּתְנֵי אִין אַחַד מֵהֶן מִיר וְיָלַד
 דְּשִׁמְא יִנְחֹא לִיה לְאִתּוּיָּה דְּבִרְיָתָא
 דְּמִפְרָשׁ טַעמָא דְּקֶרֶב: **אֵלָּא ר"י**
דְּבִרֵּי הוּא. דְּלֹאֵד דִּלָּא מַחִית אִינִשׁ
 נַפְשָׁה דְּכַסְפִּיקָא אֲכָל אִי יֹדַע מִי הוּא
 הוּא מִיר וְתִימָה דְּהִכָּא מִשְׁמַע דְּלִר"י
 הִיכָא שְׁנוּדַע מִי הִיךְ דְּהוּ מִיר אַע"פ
 שְׁלֹא הִפְלִיג דְּנֵדוּ וּכְפ"ץ דְּנִדְרִים
 (דף יט.) קֹאמֵר רב אִשִּׁי הִהִי ר'י
 דְּכִרֵּי הוּא ר'י מִשּׁוּם ר' טְרַפּוֹן דִּלִּין
 אַחַד מֵהֶן מִיר וְדִלְגוּ הוּא דְּכִי נִמִּי
 לֹא נִגְנַב לִרְיָא דְּכִיּוֹן מִיר דִּלִּין:
 הִפְלָא הוּא ר'י דְּתִנִּיא נִגְנַב לְרַבּוֹתָא
 דְּר"ש וְרִבִּין לֹמֵר דְּלִרְבִּי אִשִּׁי לֹא
 נִשְׁתִּית מִתְנֵי דְּהִכָּא לְר'י אֲלֵא נִשְׁתִּית
 לְמֵתָא דְּכ"ץ דְּלַעֲלִי (דף יג.) דְּלֹאֵד
 הִפְלָא אַשְׁמוּ אִינוּ מִיר אֲלֵא: הִלֵּךְ בֵּן
 הוּא מִיר ב' אַע"ג דְּכַשְׁעָה שְׁנֵדֵר
 [לֵא] הוּא הִפְלָא הִלְכָּן מִתְנֵי דְּהִכָּא
 אַתָּא טוּמִיָּה: **רַבָּא דְּרַמָּה** מ' (דף
 [זוּרִים]). גְּבִי כוֹי דְּמַתְנֵי ב' דְּכוֹי

הדרך עלך בית שמי

שְׁלֹשָׁה ^(א) מִיָּנִין אֲסוּרִין בְּנוֹדֵי הַטּוֹמֵאָה
וְהַתְּגַלְחָת וְהַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן יוֹכֵל
הַיּוֹצֵא מִן הַגֶּפֶן מִצְטַרְפִּין זֶה עִם זֶה הָיִין
חַיִּיב עַד שִׂיאָכֵל מִן הָעֵנָבִים כּוֹתֵם
מִשְׁנֵה

לה כגון שאומר הריני מיר שזה חיה ושאין זה חיה שזה בהמה ושאין זה בהמה שזה חיה ובהמה שאין זה לא חיה ולא בהמה אלא אידך תלתא היכי משכחת לה והא שאחד מכס מיר (קאמר) שאין אחד מכס מיר שכולם מירין לא שייכי בחד גברא: **בגין דאמר** הריני גזיר וניירות הבא ע"י. ראה ט' בני אדם שנתפסו עמנן בצמירים כפי ואמר הרי עלי כל דין מירות כוללם הרי יש עליי תשעה צפיקות מירות ואם יראה לתקן עמנן יאמר אם יש עלי ט' מירות חובה מוטב ואם לאו הרי עלי ט' מירות נדבה:

הדרן עלך בית שמאי

שְׁלֹשָׁה מינין אסורין בנזיר המומאה. דכמבי (במדבר ו) על [נפש] מת לא יבא: והתגלחת. קדוש⁵ יהיה גדל פרע: והיוצא מן הגפן. דכמבי ענבים לחים ויבשים לא יאכל: **ובל** היוצא מן הגפן מצטרפין זה עם זה. כגון ענבים לחים ויבשים תלנים וחגים שאם יאכל חזת מכולן לוקה משום דכמבי מכל אשר ישעה מגפן היין מתלנים כו':

ת עלי. ואמר לנו המורה דרך קצת ממנוי' דהכא מיתוקמא אפילו
הקדש אבל בספק הקדש כגון הכא דאין ידוע אם כיו זה מין חיה
מין צמחה הוא או מין חיה הוא אפילו צ"ה מודו דהוי נזיר ודיקא
נזיר הוי מין חיה אצירא דכא בעי [וגא]. (תנא) מני ממנוי' דלמי הרביע
דיקא ממדר לאוקמא אצירא דכא תנא חיה יטנו טעמא משום דלצניא דצ"ה
צברי צ"ה מנזרות [ספספ הוי מנז' הררן עברת שמוא]

ן זה עם זה לכזית: כאינו חייב עד שיאלל מן הענבים כזית. לזהא
כזית מ. והא דקתני ענבים לאפוקי מרבי אלעזר דמפרש בגמ' [ע"ב]:
במשנה

מַזְנֵי אֵילִימָא ר' טרפון. ור' יהודה דבר פלוגתאיה דר"ש נקטין לה
אֵלִיבָא דר' טרפון והאי דקאמר ר' טרפון משום דסליק מיניה. הא
אחא לקמן הוי נזיר: **והסניא ר"י אומר משום ר' טרפון אין אחד.**
ומכל אלו שבמשנתנו היו שנים מהלכים דדרך כו' אינו נזיר: **אלא**

אֵילִימָא ר' טְרַפּוֹן מִי
דְּקָא גֵזֵר לֹא יָדַע אִי פִלְ
עֵלִיה גִּזְרֹת ^(א)וְהִתְנִיא
ר' טְרַפּוֹן אֵין אַחַד מִדְּ
גִזְרֹת אַלָּא לְהַפְלִיחָא
דְּתַנִּיא ^(ב)הֲרִינִי גִזֵּר עַל
מֵאָה כּוֹר וְהִלֵּךְ מִמִּצְאָה
אוֹסֵר וְר' יְהוּדָה "מִתִּי
לֹא נִגְנַב דְּלֵמָּא הוּוּ בִּי
הִשְׁתָּא גִמִּי הוּי גִזֵּר
אַתָּא לְקַמְן וַיִּדְעִין
הִשְׁתָּא גִמִּי הוּי גִזֵּר

נוסחת הריב"ן

[א] דהוי: [ב] כמו שמר דומיא
 דכרי הוא: [ג] שמא ית' בו:
 [ד] השמא: [ה] הקדש ענינות
 הקדש: [ו] עלי המחלוקת
 מזני אדם: [ז] וכגון שאמר
 מעכשיו: [ח] אינה:
 [ט] דקמחא: [י] בסקפ:
 [כ] ד"ה אינו חייב כו'
 דמפרש בגמרא ליתא בכ"י
 כאן רק נמלא בעמוד ב' אחר
 ד"ה אף כל פרי גמור ב':
 [ל] וה"ה נמי שחייב על ז'
 כו': [מ] בזכות ודאי והא:

הגהות הגר"א

[א] גמ' כגון דאמר (הריני
נזיר) תא"מ:

הגהות מהר"ב

רנשבורג
א] רש"י ד"ה אמר רב
 ששט וכו' וכוון שמעכשיו.
 נ"ב עי' א"מ: **ב**] תוס'
 ד"ה אלף ר"י וכו' אע"ג
 בדשעת שגדר לא היו
 הפלאה. נ"ב עי' א"מ:
ג] ד"ה תנא חדא ט' מזירים
 גבי דמי' דמתי' דכ"י תי'
 דכ"י נמחק ונ"ב לדשעת
 נמפקין עי' א"מ:

הגהות התוספות

1. תיבת ספק נמחק.
 2. בס"א דאין כאן. 3. ז"ל
 - אבל ותיבת אלא נמחק.
 4. ז"ל כענין. 5. ז"ל דכתיב
- קדוש.

מוסף רש"י

[illegible]